

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.4.2014
COM(2014) 243 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**yritystoiminnan rakennetilastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetuksen (EY) N:o 295/2008 täytäntöönpanosta**

Sisällysluettelo

1.	JOHDANTO	2
1.1.	Yritystoiminnan rakennetilastoista annettu asetus	2
1.2.	Keskeisten tietosarjojen sisältö	2
1.3.	Yritystoiminnan rakennetilastojen saatavuus	3
1.4.	Julkistukset vuosina 2012 ja 2013	4
2.	ASETUKSEN TULOKSELLISUUS JA TIETOSARJOJEN RELEVANSSI	4
2.1.	Tietojen saatavuus ja kattavuus	4
2.2.	Salassapitosäännöt ja niiden täytäntöönpano	6
2.3.	Yritystoiminnan rakennetilastojen hyödyllisyys	7
3.	TARKKUUS	8
4.	YHTENÄISYYS JA VERTAILUKELPOISUUS	9
4.1.	Yhtenäisyys	9
4.2.	Vertailukelpoisuus	9
5.	TIETOJEN TOIMITTAMISEN MÄÄRÄAJAT	9
6.	SAATAVUUS JA SELKEYS	10
7.	YRITYSTOIMINNAN RAKENNETILASTOISTA ANNETUN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN	10
8.	YRITYKSILLE AIHEUTUVA RASITE JA TOIMET SEN KEVENTÄMISEKSI 11	
8.1.	Tausta	11
8.2.	Toimet yrityksiin kohdistuvan rasiitteen keventämiseksi	12
9.	JATKOTOIMET	13

1. JOHDANTO

1.1. Yritystoiminnan rakennetilastoista annettu asetus

Yritystoiminnan rakennetilastoista annetun asetuksen (EY) N:o 295/2008¹ 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti ”Komissio esittää 29. huhtikuuta 2011 mennessä ja sen jälkeen kolmen vuoden välein Euroopan parlamentille ja neuvostolle selvityksen tämän asetuksen nojalla laadituista tilastoista ja erityisesti niiden laadusta ja yrityksille aiheutuvasta rasitteesta”.

Tämä kertomus on jatkoa toukokuussa 2011 neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 58/97 (aikaisempi asetus, joka on nyt korvattu edellä tarkoitettulla rakennetilastoasetuksella) 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti esitetylle kertomukselle².

Kertomuksessa esitetään katsaus edistymisestä yritystoiminnan rakennetilastoista annetun asetuksen täytäntöönpanossa viitevuotta 2010 koskevien lopullisten tietojen perusteella seuraavilla osa-alueilla:

- palvelut
- teollisuus
- kauppa
- rakentaminen
- yrityspalvelut sekä
- yritysdemografia.

Kertomuksessa esitellään toimenpiteet, joita komissio on toteuttanut varmistaakseen, että laadukkaita eurooppalaisia yritystoiminnan rakennetilastoja on saatavilla. Lisäksi siinä kerrotaan yritystoiminnan rakennetilastoista annetun asetuksen täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa. Siinä annetaan myös tietoja tilastotietojen keruusta aiheutuvista rasitteista yrityksille sekä Eurostatin ja jäsenvaltioiden toimenpiteistä niiden vähentämiseksi.

1.2. Keskeisten tietosarjojen sisältö

Yritystoiminnan rakennetilastot antavat kattavan kuvan Euroopan elinkeinoelämän rakenteesta, kehityksestä ja piirteistä yleisesti ja alakohtaisesti, ja niillä on huomattava merkitys monissa muissa yhteyksissä, kuten kansantalouden tilinpidossa, lyhyen aikavälin tilastojen laadinnassa ja yritysrekistereiden ylläpidossa.

Laajasti ottaen tiedot kattavat kaikki sektorit maataloutta ja henkilökohtaisia palveluja lukuun ottamatta. Tietoja kerätään seuraavista muuttujista:

- tuotokseen liittyvät muuttujat (esim. liikevaihto ja lisäarvo)

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 295/2008, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2008, yritystoiminnan rakennetilastoista (uudelleen laadittu toisinto), EUVL L 97, 9.4.2008, s. 13.

² KOM(2011) 242 lopullinen.

- panokseen liittyvät muuttajat – työpanos (esim. työllisyys, tehdyt työtunnit), tavaroihin ja palveluihin liittyvä panos (esim. ostot yhteensä), pääomapanos (esim. investoinnit aineelliseen käyttöomaisuuteen) sekä
- yritysdemografiaa koskevat muuttajat (aktiivisten yritysten perusjoukko, uusien yritysten ja lopetettujen yritysten lukumäärä).

Lisäksi edellä mainituista voidaan johtaa monia muita indikaattoreita tiettyjen rahatalouden muuttujien välisten suhteiden tai henkeä kohti laskettujen arvojen muodossa.

Kaikki jäsenvaltiot ovat lähettäneet useita tietosarjoja, kuten komission asetuksessa (EY) N:o 251/2009³ edellytetään. Tärkeimmät tietosarjat ovat seuraavat:

- vuosittaiset yritystilastot (kaikki ominaisuustiedot julkaistaan maittain NACE Rev. 2:n⁴ nelinumerotasolla)
- vuosittaiset yritystilastot kokoluokittain (kaikki ominaisuustiedot julkaistaan maittain NACE Rev. 2:n kolminumerotasolla siten, että kokoluokan määrittää työhön osallistuvien lukumäärä)
- vuosittaiset aluetilastot (neljä ominaisuustietoa julkaistaan maittain NACE Rev. 2:n kaksinumerotasolla) sekä
- vuosittaiset demografiset tilastot oikeudellisen muodon tai työhön osallistuvien määrään perustuvan kokoluokan mukaan (ominaisuustiedot julkaistaan maittain NACE Rev 2:n nelinumerotasolla).

Suurimman osan tiedoista keräävät kansalliset tilastolaitokset tilastollisten tutkimusten, yritysrekisterien tai erilaisten hallinnollisten tietolähteiden perusteella. Jäsenvaltiot käyttävät tietolähteen mukaisesti erilaisia tilastollisia menetelmiä, kuten bruttoutusta, malleihin perustuvaa estimointia tai erilaisia imputointeja tuotettujen yritystoiminnan rakennetilastojen laadun varmistamiseksi.

Kaikkien jäsenvaltioilta saatujen tietojen laatu tarkastetaan ennen niiden julkaisemista Eurostatin verkkosivustolla.

1.3. Yritystoiminnan rakennetilastojen saatavuus

Kaikki jäsenvaltioiden toimittamat, viitevuotta 2010 koskevat tiedot ja EU:n aggregoidut tulokset ovat olleet vapaasti saatavilla Eurostatin verkkosivustolla marraskuusta 2012 lähtien.

³ Komission asetus (EY) N:o 251/2009, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 295/2008 täytäntöönpanosta ja muuttamisesta yritystoiminnan rakennetilastoja varten tuotettavien tietosarjojen osalta sekä tilastollisen toimialoittaisen tuoteluokituksen (CPA) tarkistuksesta johtuvien mukautusten osalta, EUVL L 86, 31.3.2009, s. 170.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1893/2006, annettu 20 päivänä joulukuuta 2006, tilastollisen toimialaluokituksen NACE Rev. 2 vahvistamisesta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3037/90 ja tiettyjen eri tilastoaloja koskevien yhteisön asetusten muuttamisesta, EUVL L 393, 30.12.2006, s. 1.

Yritystoiminnan rakennetilastoja (*structural business statistics, SBS*) koskeva sivuston osio on helppo löytää otsakkeen ”*Industry, trade and services*”⁵ alta tai hakutoiminnon⁶ avulla.

1.4. Julkistukset vuosina 2012 ja 2013

Sen lisäksi, että tulokset ovat saatavilla Eurostatin verkkosivustolla, niitä on käsitelty useissa artikkeleissa, joita on julkaistu *Statistics Explained* -sivuston⁷ uudistetussa Euroopan yritystoimintaa käsittelevässä osiossa. *Statistics Explained* perustuu wikityyppiseen web 2.0 -tekniikkaan, ja sen tarkoituksena on selittää eurooppalaisia tilastoja esittämällä tietoja ja osoittamalla, mikä niissä on mielenkiintoista tai yllättävää, kun otetaan huomioon kaikki tarpeelliset taustatiedot.

Yritystoiminnan rakennetilastotietoja on käytetty monissa muissakin julkaisuissa. Vuosina 2012 ja 2013 tietoja käytettiin runsaasti etenkin Eurostatin vuosikirjassa, taskukirjassa sekä alueellisessa vuosikirjassa.

2. ASETUKSEN TULOKSELLISUUS JA TIETOSARJOJEN RELEVANSSI

2.1. Tietojen saatavuus ja kattavuus

Taulukoista 1, 2 ja 3 käy ilmi, että yleisesti ottaen jäsenvaltioiden toimittamat tiedot ovat kohtuullisen kattavia kaikkien yritystoiminnan rakennetilastomodulien osalta. Maat katsotaan ”suuriksi”, ”keskikokoisiksi” tai ”pieniksi” sen mukaan, mikä on niiden osuus koko EU:n yritystoiminnan arvonlisäyksestä.

Joidenkin tietojen puuttuminen selittyy sillä, että eräiden indikaattoreiden laskennassa oli ongelmia, joitain tietoja ei ollut saatavilla viitevuodelta 2010, alueellisten ja toimialayksiköittäisten tietojen lähteet olivat puutteellisia, tietoja oli saatavilla toimitusmääräajan jälkeen tai nolla-arvoja ei toimitettu.

Maat ovat luvanneet toimittaa täydelliset tietosarjat seuraavassa toimituksessa (viitevuosi 2011).

Yritystoiminnan rakennetilastojen saatavuutta Eurostatin verkkosivustolla rajoittaa kuitenkin se, että tietyt erityisesti pieniä maita koskevat tiedot ovat salassapidettäviä.

⁵ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database.

⁶ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>.

⁷ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Category:Structural_business_statistics.

Taulukko 1: Palveluja, teollisuutta, kauppaa ja rakentamista koskevien vuoden 2010 lopullisten tietojen (NACE Rev. 2) saatavuus ja salassapidettävyys

Maat ⁸	Lähetettyjen yksiköiden kokonaismäärä prosentteina rakennetilastoasetuksessa vaaditusta määrästä	Salassapidettävien yksiköiden osuus prosentteina toimitettujen yksiköiden määrästä
Suuret maat	94	10
Keskikokoiset maat	92	15
Pienet maat ⁹	98	24
YHTEENSÄ	95	18

Vuoden 2010 tulokset osoittavat, että 27 EU:n jäsenvaltion ja Norjan osalta tietojen saatavuus parani 5 prosentilla verrattuna edelliseen Euroopan parlamentille ja neuvostolle annettuun kertomukseen. Erityisesti pienet maat toimittivat entistä enemmän tietoja taulukon 1 neljältä tilastoalalta.

Vastaavasti tietojen saatavuus oli erittäin hyvä (95 %) yrityspalveluja (taulukko 2) ja yritysdemografiaa (taulukko 3) koskevien tilastojen osalta. Pienten maiden panos tämänkin hyvän saatavuusasteen saavuttamisessa oli merkittävä.

Hyvään saatavuuteen vaikutti myös se, että eräät jäsenvaltiot päättivät olla merkitsemättä joidenkin indikaattoreiden arvoja salassapidettäviksi, vaikka ne olisivat voineet tehdä niin.

⁸ Yrityksille aiheutuvan rasitteen ja kansallisille tilastoviranomaisille aiheutuvien kustannusten minimoimiseksi jäsenvaltiot voivat liittää tietoihin merkinnän, jonka mukaan niitä voidaan käyttää vain osana Euroopan laajuisia kokonaistilastoja (ns. CETO-merkintä). Eurostat ei julkaise tällaisia tietoja eikä niitä varusteta CETO-merkinnällä, kun jäsenvaltiot julkaisevat ne kansallisesti. CETO-merkinnän käyttöön vaikuttaa se, mikä on jäsenvaltion osuus koko EU:n tuottamasta yritystoiminnan lisäarvosta:

Suuret maat: DE, FR, IT, UK;

Keskikokoiset maat: BE, DK, ES, GR, IE, NL, AT, PL, PT, FI, SE, NO; ja

Pienet maat: BG, CZ, EE, CY, LV, LT, LU, HU, MT, RO, SI, SK.

⁹ Maltan tiedot ovat vuodelta 2009.

Taulukko 2: Yrityspalveluja koskevien vuoden 2010 lopullisten tietojen (NACE Rev. 2) saatavuus ja salassapidettävyys

Maat	Lähetettyjen yksiköiden kokonaismäärä rakennetilastoasetuksessa vaaditusta määrästä	yksiköiden prosentteina	Salassapidettävien yksiköiden osuus prosentteina toimitettujen yksiköiden määrästä
Suuret maat	100		0
Keskikokoiset maat	97		10
Pienet maat	90		15
YHTEENSÄ	95		11

Taulukko 3: Yritysdemografiaa koskevien vuoden 2010 lopullisten tietojen (NACE Rev. 2) saatavuus ja salassapidettävyys

Maat	Lähetettyjen yksiköiden osuus prosentteina rakennetilastoasetuksessa vaaditusta määrästä	Salassapidettävien yksiköiden osuus prosentteina toimitettujen yksiköiden määrästä
Suuret maat	99	10
Keskikokoiset maat	91	12
Pienet maat	98	13
YHTEENSÄ	95	12

2.2. Salassapitosäännöt ja niiden täytäntöönpano

Kohdassa 2.1 oleva taulukko havainnollistaa sitä, missä määrin salassapitosäännöt ovat heikentäneet tietojen saatavuutta.

Kaikki jäsenvaltiot ovat panneet täytäntöön samankaltaisia salassapitosääntöjä pääasiassa joitakin tiettyjä yrityksiä koskevien tietojen julkistamisen estämiseksi. Lisäksi monissa jäsenvaltioissa sovellettiin ns. dominanssisääntöä, jonka mukaan tietoja ei julkisteta, jos yhden vastaajan osuus luvuista ylittää tietyn prosenttimäärän. Sovellettava prosenttiosuus vaihtelee jonkin verran jäsenvaltiosta toiseen.

Salassapidettäviksi luokiteltujen tietojen osuus vaihtelee välillä 0–24 prosenttia, ja osuus on suurempi keskikokoisissa ja pienissä maissa edellä mainittujen sääntöjen vuoksi.

Vuoden 2010 tilastojen osalta palveluja, teollisuutta, kauppaa ja rakentamista koskevien salassapidettävien tietojen osuus oli kuitenkin 4 prosenttia pienempi kuin edellisessä kertomuksessa.

Sen lisäksi, että salassapitosääntöjä sovellettiin kansallisella tasolla, myös EU:n tasolla jätettiin julkistamatta tietoja salassapidettävien kansallisten tietojen suojaamiseksi. Kaikkien jäsenvaltioiden kanssa sovitussa salassapitosäännöstössä vahvistetaan sellaisia tilanteita koskevat säännöt, joissa EU:n kokonaisarvot on jätettävä julkistamatta.

Tämän vuoksi **palveluja, teollisuutta, kauppaa ja rakentamista** koskevista viitevuoden 2010 aggregoiduista EU:n tason tuloksista **8,3 prosenttia** jätettiin julkaisematta salassapitosyistä.

Yrityspalveluja ja yritysdemografiaa koskevista aggregoiduista EU:n tason tiedoista noin **14 prosenttia** on jätetty julkaisematta salassapitosyistä. Seuraavassa taulukossa esitetään salassapidettyjen tietoyksiköiden määrät ja prosenttiosuudet.

Taulukko 4: Vuosittaisten yritystilastojen niiden keskeisten muuttujien salassapito, joista julkaistiin vuoden 2010 EU:n aggregaatit NACE Rev. 2:n kaikilla numerotasoilla.

Tiastoala	Tietoyksiköiden kokonais määrä	Salassapidettävien tietoyksiköiden määrä	Salassapidettävien tietojen %-osuus
Palvelut	5 569	679	12,2
Teollisuus	8 008	457	5,7
Kauppa	2 092	170	8,1
Rakentaminen	732	56	7,7
Yhteensä (palvelut, teollisuus, kauppa ja rakentaminen)	16 401	1 362	8,3
Yrityspalvelut	151	21	13,9
Yritysdemografia	18 532	2 700	14,6

2.3. Yritystoiminnan rakennetilastojen hyödyllisyys

Yksi yritystoiminnan rakennetilastojen hyödyllisyyden indikaattori on Eurostatin verkkosivuilta tehtyjen latausten määrä. Taulukon luvut ovat aikaväliltä lokakuu 2012–elokuu 2013, jolloin vuotta 2010 koskevat tiedot olivat käytettävissä.

Taulukko 5: Latausten lukumäärä

Toimiala	Latausten lukumäärä
Palvelut, teollisuus, kauppa ja rakentaminen	106 594
Teollisuus ja rakentaminen	59 540
Kauppa	20 302
Palvelut	13 885
Alueelliset tiedot – kaikki toimialat	12 867
Yrityspalvelut	5 954
Yritysdemografia	15 026

3. TARKKUUS

Jotta yritystoiminnan rakennetilastojen laatua voitaisiin mitata, komission asetuksessa (EU) N:o 275/2010¹⁰ edellytetään, että kaikki jäsenvaltiot toimittavat Eurostatille vuosittain tietoja laatua kuvaavista indikaattoreista, kuten variaatiokertoimista. Niiden on myös toimitettava selvitys tietojen keruussa ja käsittelyssä käytetyistä menetelmistä. Jäsenvaltioiden toimittamien tietojen pohjalta Eurostat on tehnyt viitevuotta 2010 koskevan arvioinnin, jonka pääkohdat on sisällytetty tähän kertomukseen.

Jäsenvaltiot voivat vapaasti päättää tehokkaimmasta ja toimivimmasta tavasta kerätä ja käsitellä tietoja kansallisten erityispiirteiden (esimerkiksi kokoluokka, toimiala ja alueet) ja käytettävissä olevien hallinnollisten lähteiden mukaisesti.

Jotta voidaan arvioida tietojen laatua EU:n tasolla, Eurostat on laskenut kansallisiin variaatiokertoimiin perustuvat aggregoidut EU-variaatiokertoimet kuudelle ominaisuudelle ja kaikille toimialoille NACE Rev. 2:n yksinumerotasolla (pääluokka).

Taulukko 6: Aggregoidut EU-variaatiokertoimet palveluja, teollisuutta, kauppaa ja rakentamista koskevien tilastojen osalta (%)

2010	EU-variaatiokertoimien jakauma (%)					
	Yritysten lukumäärä	Liikevaihto	Lisäarvo	Henkilöstökustannukset	Bruttoinvestoinnit	Työhön osallistuvien lukumäärä
0,0–0,5	69	62	69	85	0	100
0,6–1,5	23	31	31	8	31	0

¹⁰ Komission asetus (EU) N:o 275/2010, annettu 30 päivänä maaliskuuta 2010, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 295/2008 täytäntöönpanosta yritystoiminnan rakennetilastojen laadun arviointiperusteiden osalta, EUVL L 86, 1.4.2010, s. 1.

¹¹ Variaatiokertoimet laskettiin vuoden 2010 lopullisille tiedoille sarjoille 1A, 2A, 3A ja 4A (liitteet I–IV) NACE Rev. 2:n yksinumerotasolla.

1,6–2,5	8	0	0	8	31	0
>2,5	0	8	0	0	38	0

Edellä olevasta taulukosta käy ilmi, että muuttujien EU-aggregaattien vaihtelukertoimet ovat useimmissa tapauksissa pienempiä kuin 1,5 lukuun ottamatta muuttujaa ”bruttoinvestoinnit”, jonka osalta kertoimet ovat pääasiassa välillä 0,6–2,5.

Teollisuuden variaatiokertoimet ovat yleisesti ottaen hieman pienemmät kuin rakennustoiminnan, kaupan ja palveluiden.

4. YHTENÄISYYS JA VERTAILUKELPOISUUS

Kuten edellä todetaan, jäsenvaltioita pyydetään toimittamaan kultakin viitevuodelta selvitys tietojen keruussa ja käsittelyssä käytetyistä menetelmistä.

4.1. Yhtenäisyys

Yhtenäisyydellä viitataan siihen, missä määrin tilastollinen oikeellisuus mahdollistaa eri lähteistä saatujen tietojen yhdistämisen. Eurostat haluaa sen vuoksi tunnistaa yritystoiminnan rakennetilastoihin liittyvien ja muiden yritystutkimusten väliset yhtäläisyydet ja selvittää, missä määrin ne ovat yhdenmukaisia.

Yritystoiminnan rakennetilastoja voidaan käyttää monista muista lähteistä saatujen tilastotietojen kanssa. Tällaisia lähteitä ovat esimerkiksi yritysrekisterit, kansantalouden tilinpito, työvoimakustannustutkimukset sekä työvoima-, yritysdemografia- ja lyhyen aikavälin tilastot. Yritystoiminnan rakennetilastojen ja muiden tilastolähteiden yhtenäisyyden analysointi paljasti useita eroja sekä tiedoissa että käytetyissä menetelmissä. Kunkin tilastolähteen osalta menetelmä valitaan sen mukaan, mikä soveltuu parhaiten kyseiseen tarkoitukseen, ja siksi menetelmissä on eroja.

4.2. Vertailukelpoisuus

Palveluja, teollisuutta, kauppaa ja rakentamista koskevat tilastot ovat vertailukelpoisia ajallisesti ja maittain ainoastaan viitevuodesta 2005 eteenpäin, sillä eräissä maissa menetelmiä ja soveltamisalaa muutettiin ennen kyseistä vuotta. Uuden toimialaluokituksen (NACE Rev. 2) käyttöönotto vuonna 2008 estää aikasarjojen jatkamisen kyseisen vuoden yli.

Yrityspalveluja ja yritysdemografiaa koskevat tilastot ovat vertailukelpoisia vuodesta 2008 alkaen, jolloin tutkimus tuli pakolliseksi.

5. TIETOJEN TOIMITTAMISEN MÄÄRÄAJAT

Yritystoiminnan rakennetilastoista annetussa asetuksessa vahvistetut määräajat, joihin mennessä jäsenvaltioiden on toimitettava tiedot viitevuodelta, ovat seuraavat:

- 10 kuukautta vuoden päättymisen jälkeen palveluja, teollisuutta, kauppaa ja rakentamista koskevien alustavien tilastojen osalta sekä

- 18 kuukautta vuoden päättymisen jälkeen kaikkien tilastoalojen lopullisten tietojen osalta.

Viitevuodelta 2010 tiedot kaikilta yritystoiminnan rakennetilastojen aloilta toimitettiin ajallaan 19 maasta.

Lisäksi eräille jäsenvaltioille on ollut tarpeen myöntää poikkeuksia yritystoiminnan rakennetilastoja koskevan asetuksen säännöksiin, jotta ne ovat voineet tehdä tarvittavat muutokset kansallisiin tilastojärjestelmiinsä. Virolle ja Ranskalle myönnettiin täydellinen poikkeus yrityspalveluja koskevien tilastojen osalta.

6. SAATAVUUS JA SELKEYS

Kaikki yritystoiminnan rakennetilastot ovat maksutta saatavilla Eurostatin verkkosivustolla kohdassa ”*Industry, trade and services*” (teollisuus, kauppa ja palvelut). Sivuilla annetaan myös yksityiskohtaiset selvitykset menetelmäkysymyksistä, joilla voi olla merkitystä käyttäjille.¹²

Myös kansalliset tilastolaitokset julkaisevat yritystoiminnan rakennetilastoja jäsenvaltioissa, mikä tuo tiedot vielä helpommin käyttäjien saataville.

7. YRITYSTOIMINNAN RAKENNETILASTOISTA ANNETUN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Yritystoiminnan rakennetilastoista annetun asetuksen noudattamisen arvioinnissa tarkastellaan jäsenvaltioiden toimittamien tietojen täydellisyyttä, ennen lopullisten tietojen julkistamista toimitettujen versioiden määrää ja sitä, toimitetaanko tiedot ajallaan.

Yleisesti ottaen noudattamistaso oli vuoden 2010 tietojen osalta parempi kuin edellisen kertomuksen yhteydessä kirjattu taso. Useimmat maat toimittavat nyt tietoja nopeammin kuin aikaisemmin, mutta jotkin maat myöhästyvät edelleen, mikä on viivästyttänyt EU-aggregaattien julkaisemista.

Kunkin jäsenvaltion tiedoista toimitettiin keskimäärin 1,4 versiota ennen lopullisten tietojen julkistamista.

Taulukossa 7 esitetään yleinen arvio asetuksen noudattamisesta kaikissa EU:n 27 jäsenvaltiossa ja Norjassa niiden alojen osalta, joihin asetusta sovellettiin viitevuodelle 2010.

Maat on jaoteltu seuraaviin neljään noudattamislukkaan:

- **VG** = Erittäin hyvä. Kaikki vaaditut tiedot (pienin poikkeuksin) toimitettu määräajassa (tulos vähintään 90 %).

¹² <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>.

- **G** = Hyvä. Joitakin elementtejä puuttuu tai tietojen toimittamisessa pieniä viipeitä (tulos 70–89 %).
- **P** = Tiedot saatavilla osittain, mutta merkittäviä osia vaadituista tiedoista puuttuu tai määräaikoja ei ole noudatettu (tulos 10–69 %).
- **N** = Suuri osa tiedoista puuttuu tai tietojen toimittamisessa huomattavia viipeitä (tulos alle 10 %).

Taulukko 7: Yleisarvio asetuksen noudattamisesta

Maat	Yleisarvio
AT, BE ,BG, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HU, LT, LV, NO, PT, RO, SI, SK	VG
CY, DK, IE, IT, LU, NL, PL, SE, UK	G
EL, MT	P
-	N

Edellä olevasta taulukosta nähdään, että noudattamisen taso oli useimmissa jäsenvaltioissa ”erittäin hyvä” tai ”hyvä”.

Eurostat pyrki parantamaan noudattamista kahdella tavalla: raportoimalla noudattamisen seurannasta ja toimittamalla jäsenvaltioille työkalun tietojen validointia varten.

Eurostat toimittaa arviointikertomuksen yritystoiminnan rakennetilastojen ohjausryhmälle kahdesti vuodessa ja raportin yritystilastojohtajien ryhmälle (business statistics directors group) kerran vuodessa. Joissakin tapauksissa Eurostatin pääjohtaja on lisäksi ottanut kirjeitse yhteyttä kansallisten tilastolaitosten johtajiin.

Eurostat on tutkinut keinoja vähentää ennen lopullisten tietojen julkaisemista lähetettävien tietoversioiden määrää. Se on kehittänyt tietojen validointivälineen, jota jäsenvaltiot voivat käyttää tietojen tarkkuuden ja mahdollisen salassapidettävyyden tarkistamiseksi ennen tietojen lähettämistä Eurostatille.

8. YRITYKSILLE AIHEUTUVA RASITE JA TOIMET SEN KEVENTÄMISEKSI

8.1. Tausta

Jotta voidaan mukautua muuttuviin taloudellisiin olosuhteisiin ja vastata nopeasti käyttäjien uusiin tilastotarpeisiin, Eurostat etsii jatkuvasti uusia tapoja Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) joustavuuden parantamiseksi yritystoiminnan rakennetilastojen osalta.

Etsittäessä keinoja, joilla voidaan edistää joustavan ja laadukkaan yritystilastojärjestelmän aikaansaamista, on kuitenkin otettava huomioon tavoite vähentää vastaajille, varsinkin yrityksille, **tilastojen laatimisesta aiheutuvaa rasitetta** sekä se, että kansallisten tilastolaitosten **resurssit ovat entistä pienemmät**. Näiden rajoitteiden vuoksi Eurostatin on pyrittävä yritystilastojen järkipäiseen kehittämiseen etsimällä synergioita, priorisoimalla ja keskittymällä eurooppalaisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Euroopan tilastojen uutta tuotantotapaa koskevan tiedonannon (KOM(2009) 404) mukaisesti on käynnistetty hanke puiteasetuksen laatimiseksi yritystoimintaan liittyvien tilastojen integrointia varten. Yritystilastojen tuotanto yksinkertaistuisi, kun saataisiin aikaan yhteinen infrastruktuuri ja määritettäisiin yhtenäiset tietovaatimukset.

8.2. Toimet yrityksiin kohdistuvan rasitteen keventämiseksi

Eurostat tekee jatkuvasti yhteistyötä kansallisten tilastolaitosten kanssa, jotta löydettäisiin keinoja vähentää yrityksille koituvaa rasitetta yksinkertaistamalla tietovaatimuksia, mutta varmistamalla samalla, että tilastot täyttävät käyttäjien tarpeet.

Yritystoiminnan rakennetilastojen tärkeimpien käyttäjien kanssa sekä komission sisällä että sen ulkopuolella järjestettyjen useiden kuulemisten jälkeen Eurostat on määrittänyt useita mahdollisia tapoja vähentää yrityksille ja kansallisille tilastolaitoksille aiheutuvaa taakkaa. Nämä toimenpiteet liittyvät **rahoituspalveluyrityksiä koskeviin vaatimuksiin, monivuotisia tietosarjoja varten pyydettyihin tietoihin sekä toimialayksiköihin perustuvien tietosarjojen lakkauttamiseen**.

Edellä mainittujen muutosten lisäksi ollaan **tarkistamassa vaadittavien ominaisuuksien luettelo** niin, että otetaan huomioon Euroopan tilastojärjestelmää käsittelevän komitean ehdotukset osa-alueista, joita ei priorisoida.

Eräät jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimenpiteitä, joilla pyritään vähentämään yrityksille rakennetilastoihin liittyvien tietojen keräämisestä koituvaa rasitetta. Useimmat jäsenvaltiot käyttävät runsaasti otantatutkimuksia, ja ne ovat ottaneet käyttöön uusia otantastrategioita yrityksille koituvan rasitteen ja tilastolaitoksille koituvien kustannusten vähentämiseksi.

Muutamit maat ovat lisäksi jättäneet pienet yritykset tutkimustensa ulkopuolelle ja käyttäneet sen sijaan hallinnollisia tietolähteitä ja estimointia.

Monissa jäsenvaltioissa suositaan selvästi ja yhä yleisemmin hallinnollisten tietolähteiden käyttöä tutkimusten sijaan. Pelkästään hallinnollisten tietolähteiden käytölle on kuitenkin monia esteitä, sillä hallinnolliset tiedot tavallisesti poikkeavat tilastotiedoista esimerkiksi määritelmiltään, muodoltaan, koodeiltaan ja siirtoprotokollaltaan. Kansalliset tilastolaitokset työskentelevät hallinnollisista tiedoista vastaavien elinten kanssa näiden esteiden poistamiseksi, jotta voitaisiin paremmin hyödyntää hallinnollisia tietoja ja yksinkertaistaa tietojen keräämistä.

Joissakin maissa on kehitetty ja toteutettu online-järjestelmiä vuotuisten julkisen talouden tietojen ja tilastotietojen keräämiseksi. Näissä järjestelmissä käytetään nykyaikaista tietotekniikkaa, ja niillä voidaan parantaa tietojen laatua ja lyhentää niiden keruu- ja käsittelyaikaa.

Yrityksille aiheutuva rasite otetaan huomioon aina, kun tietoja koskevia vaatimuksia tai niihin liittyviä tuotantoprosesseja muutetaan. Pää tavoitteena on kuitenkin edelleen käyttäjien tarpeita vastaavien laadukkaiden tilastotietojen tuottaminen kustannustehokkaasti.

9. JATKOTOIMET

Euroopan tilastojärjestelmää kehitetään jatkuvasti etsimällä uusia tapoja uusien tilastotarpeiden täyttämiseksi samalla kun vähennetään sekä vastaajille aiheutuvaa rasitetta että tilastojen tuottamisen kustannuksia.

Eurostat laati Euroopan yritys- ja kauppatilastojen uudenaikaistamista koskevan MEETS-ohjelman¹³, joka oli toiminnassa kuuden vuoden ajan vuodesta 2008 vuoteen 2013. Sen tärkein tulos oli ehdotus käytännön toimiksi yritystilastojen modernisoimiseksi esimerkiksi laatimalla tavoiteindikaattoreita ja tarkastelemalla uudelleen painopistealueita. Ehdotuksen täytäntöönpano edellyttää Euroopan tilastojärjestelmältä merkittävää sitoutumista ja panostusta tulevina vuosina.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1297/2008/EY, tehty 16 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan yritys- ja kauppatilastojen uudenaikaistamisohjelmasta (MEETS), EUVL L 340, 19.12.2008, s. 76.